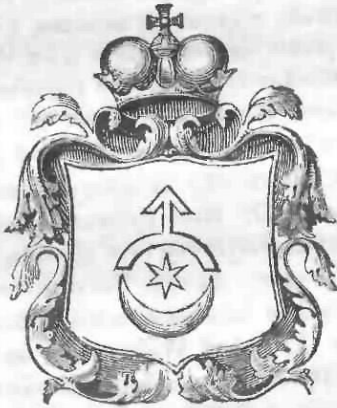


II.

KONSTANTY OSTROGSKI.



HERBU WŁASNEGO.

Konstanty książę Ostrogski urodził się r. 1463 z ojca Iwana księcia Ostrogskiego sławnego wojownika i matki z domu księżniczki Glińskiej, siostry rodzonej znanego w dziejach polskich Michała Glińskiego. Wychowany w ciągłych bojach z nieprzyjaciółmi, wickopomnem odznaczył się męstwem. Zaraz r. 1499 po objęciu hetmaństwa wielkiego księstwa litewskiego, za nadto własnemu ufając szczęściu, we cztery tysiące swoich w głąb Moskiewskiego państwa się zapuścił, jednakże od 40000 nieprzy-

jaciół koło rzeki Wiedrussy obkoczony, dawszy nie-małe swej odwagi dowody, wraz z innemi popadł w nie-wolą. Tam to książę moskiewski ścisłością więzienia, był bowiem Ostrogski w ciężkie kajdany okuty i miał ręce wtył ołowiem zalane, wymógł to, że Konstanty, acz poniewolnie, za co książęcemi dobrami opatrzone, z wojskiem moskiewskiem przeciwko Tatarom perekopskim wyprawiony, znaczne nad wrogami w kilku miejscach otrzymał zwycięstwo. Wzdychając ciągle do ojczyzny umyślił Ostrogski, gdy już Moskwa nie tak pilne na niego miała oko, po trzechletniej, czyli jak niektórzy podają po siedmioletniej niewoli, ratować się ucieczką, i w tym to celu przebrany w proste szaty z jednym tylko sługą puścił się do Litwy. Oszukawszy w drodze rozeslaną za nim pogon, przybył szczęśliwie do ojczyzny, dzie zaraz r. 1508 pod Słuckiem z trzema oddziałami Tatarów pomyslną stoczył walkę i księżniczkę Anastazyą Słucką oblężoną w zamku oswobodził. Król Zygmunt I mianował go r. 1511 marszałkiem wołyńskim oraz starostą łuckim, winickim i braclawskim. Poraził Ostrogski wraz z Mikołajem Kamienieckim hetmanem wielkim koronnym dnia 28 kwietnia r. 1512 pod Wiśniowcem na polach łopuszańskich z 6000 wojska polskiego, nierównie silniejszą przemoc Tatarów z 25000 złożoną, którym sam han Menligierej dowodził. W dwa lat później dnia 8 września w sławnej bitwie na polu kropiwnickiem między Orszą a Dąbrowną w 25000 swoich, blisko połowę wojska moskiewskiego, którego do 80000 było, trupem położył, pojmwawszy 2000 w niewolę. Zaledwie 400 ludzi z wojska swego w tej to krwawej potrzebie utracił. Odznaczył się jeszcze r. 1516 w bitwie z Tatarami pod Międzybożem w której synowca swego Romana utracił. Wyniesiony na godność kasztelana wileńskiego, r. 1519 dnia 2 sierpnia pod Sokalem w nieszczęśliwej walce z Tatarami jednakże, przez upór wojska 1200 ludzi utracił. R. 1522

został wojewodą trockim, mszcząc się swej krzywdy r. 1527 pod Pińskiem 20 kilka tysięcy Tatarów pobit, a na Olszanicy pod Kaniowem zwalczył 26000 Tatarów i Turków którym do 40000 jeńców chrześcijańskich odbit. Po tem to świetnem zwycięztwie wjeżdżał w tryumfie podczas sejmu do Krakowa, prowadząc z sobą 700 pogan zabranych w niewolę. Liczą 63 bitew a między temi 30 z samemi Tatarami, w których się ten odważny wojownik znajdował. Dla tego też nadali mu niektórzy nazwę Scypijona ruskiego i Hannibala litewskiego. Obok wspaniałomyślności i ujmującej dobroci zalecała tego bohatera także wielka pobożność i gorliwe przywiązanie do wyznania kościelnego ruskiego swoich przodków. Wybudował on i hojnie uposażył wiele cerkwi i monasterów, oraz szkół dla młodzieży i szpitalów dla chorych. Umarł w sierpniu r. 1533 pochowany w Kijowie w cerkwi pieczarskiej. Z żony swej Alexandry czyli Tatyjanny córki Szymona Olelkowicza księcia słuckiego pozostawił dwóch synów *Eliasza i Konstantyna*.